

Kapitola 1. Grafika

Obsah

1.1. Jak se komponenty překreslují	1
1.2. Grafické možnosti API	2
1.2.1. Kam kreslit a jak	2
1.2.2. Souřadnicový systém	3
1.2.3. Práce s grafickým kontextem	3
1.3. Základní grafická primitiva	5
1.3.1. Porovnání starého a nového způsobu kreslení	6
1.4. Nastavení parametrů barvy a čáry	7
1.4.1. Rozhraní <code>Paint</code>	7
1.4.2. Rozhraní <code>Stroke</code>	8
1.5. Křivky jako grafická primitiva	13
1.5.1. Obecná křivka – <code>GeneralPath</code>	13
1.6. Afinní transformace	14
1.7. Interakce s uživatelem	15
1.8. Interakce uživatele s jednotlivými grafickými objekty	17
1.9. Práce s textem a fonty	19
1.9.1. Metrika fontu	20
1.9.2. Použití fyzických fontů	21

Poznámka k literatuře:

- informací v TIJ3 je velmi málo a zastaralé
- informace v Tut nejsou úplně nejlépe organizovány

Základní charakteristika našeho snažení:

- aktivita, kdy sami chceme vykreslit nějaký grafický obrazec (úsečku, kružnici, atd.) nebo vypsát text
 - nejedná se o vykreslování jednotlivých komponent, např. zobrazování tlačítek apod.
 - ♦ to zajišťuje Swing automaticky

1.1. Jak se komponenty překreslují

- začíná se od hierarchicky nejvyššího kontejneru (často `JFrame`) a postupuje k nižším
 - o překreslování se většinou nemusí žádat, stačí jen komponentu změnit
 - ♦ např. `setText()` způsobí přepsání textu a i případnou změnu velikosti komponenty
 - to je zařízeno tak, že změna vzhledu komponenty způsobí automaticky vyvolání metody `repaint()` z `java.awt.Component`
 - ♦ ta zařídí, že požadavek na vykreslení je umístěn do fronty čekajících a vykreslí se metodou `paintComponent()`, jakmile na něj přijde řada

- ♦ navíc, změní-li se pozice nebo velikost komponenty, je před `repaint()` zavolána ještě `validate()`

- je třeba si uvědomit, že ve Swingu jsou všechna volání součástí jednoho vlákna včetně volání `repaint()` a včetně reakcí na události
 - pokud jedna část trvá dlouho, ostatní musejí čekat, až doběhne
- aby bylo vykreslování co nejplynulejší (netrhané), používá se implicitně metoda dvojího bufferování (*double-buffered*)
 - komponenty se překreslují do bufferu v pozadí a až když je hotov, jednorázově se přepne na obrazovku
- existuje jednoduchý recept na vylepšení rychlosti vykreslování – nastavit neprůhledné komponenty (těch je prakticky v programu naprostá většina, ne-li všechny) na skutečně neprůhledné (*opaque*)
 - pro to slouží metoda `setOpaque(boolean isOpaque)` z `javax.swing.JComponent`
 - standardní nastavení je totiž `false` (= průhledné) což při vykreslování způsobí, že se musí kompletně vykreslit i komponenty, které jsou pod průhlednou komponentou
 - ♦ u některých komponent ale nastavení záleží na použitém L&F
 - je-li komponenta průhledná, nevykresluje se její pozadí nastavené pomocí `setBackground()`
 - ♦ naopak okraje komponenty, jsou-li vykreslovány, se vykreslují vždy

1.2. Grafické možnosti API

- jsou založené na primitivní (= minimální možnosti) třídě `java.awt.Graphics`
 - od JKD 1.2 je k dispozici potomek `java.awt.Graphics2D`
- metody třídy `Graphics2D` umožňují snadno:
 - kreslit čáry libovolné tloušťky
 - vyplňovat obrysy barvami, přechody, texturami
 - posouvat, rotovat, zmenšovat, zkosit grafická primitiva i text
 - pracovat s obrázky atp.

1.2.1. Kam kreslit a jak

- lze kreslit na jakýkoliv objekt zděděný od `javax.swing.JComponent`
 - nelze kreslit na `JFrame`
- pro kreslení je třeba překrýt metodu


```
protected void paintComponent(Graphics g)
```
- to znamená, že musíme vytvořit vlastní třídu zděděnou od `JComponent` (abstraktní třída)

- prakticky většinou dědíme od `JPanel`
- parametrem je grafický objekt (grafický kontext), který se získá „automaticky“
 - o jeho vytvoření se nemusíme starat, protože tuto metodu nikdy přímo nevoláme
 - ♦ vyvolává se metodou `repaint()`, která dokáže vynutit okamžik kreslení

1.2.2. Souřadnicový systém

- počátek souřadnic `[0, 0]` (typu `int` = počet pixelů) je v levém horním rohu
 - souřadnice `x` (šířka, *width*) roste doprava
 - souřadnice `y` (výška, *height*) roste dolů
- max. hodnota `x` a `y` (velikost prostoru, kam lze kreslit = „plátna“) je dána velikostí komponenty

```
x = getWidth()-1, y = getHeight()-1
```

- odečtení 1 je nutné, protože souřadnice jsou od 0

- protože se u komponenty mohou vyskytnout okraje, je vhodné použít

```
Insets insets = getInsets();
int minX = insets.left;
int minY = insets.top;
int maxX = getWidth() - insets.left - insets.right-1;
int maxY = getHeight() - insets.top - insets.bottom-1;
```

1.2.3. Práce s grafickým kontextem

- objekt třídy `Graphics` z historických důvodů předávaný do `paintComponent()` téměř nikdy nepoužíváme přímo
 - přetypovává se na `Graphics2D`

```
Graphics2D g2 = (Graphics2D) g;
```

- tato třída má mnohem větší možnosti
- nese si s sebou následující defaultní nastavení renderovacích atributů
 - `Paint` – barva popředí komponenty (černá)
 - `Font` – font popisu komponenty (`Dialog, PLAIN, 12 pt`)
 - `Stroke` – typ čáry – tloušťka 1, nepřerušovaná čára
 - `Transform` – žádná transformace

podrobnosti a ukázky viz v `tutorial\2d\overview\rendering.html`

Poznámka

1. objekt třídy `Graphics` předávaný do `paintComponent()` je pak také předáván do automaticky volané metody `paintBorder()`

pokud tedy změníme nějaké nastavení, promítne se i do případného ohraničení

pokud to nechceme, používáme:

```
Graphics2D g2 = (Graphics2D) g.create(); // kopie
// nějaké nastavení nad kopií
g2.translate(x, y);
...
g2.dispose(); // zrušení kopie
```

2. občas je vidět jako první příkaz metody `paintComponent()` volání `super.paintComponent(g)`;
 - tím se zajistí, že se nejdříve vykreslí vše, co bylo požadováno v předkovi
 - pokud na kreslící komponentu jen jednorázově kreslíme, pak je tento příkaz zbytečný
 - má-li komponenta reagovat na `repaint()`, je tento příkaz vhodný (viz dále)

Příklad 1.1. Ukázka vytvoření kreslicí komponenty a starého (z Graphics) a nového (z Graphics2D) způsobu kreslení

```
import javax.swing.*;
import java.awt.*;
import java.awt.geom.*;

class MojeKresliciKomponenta extends JPanel {
    MojeKresliciKomponenta() {
        setOpaque(true);
    }

    public Insets getInsets() {
        return new Insets(10, 10, 10, 10);
    }

    protected void paintComponent(Graphics g) {
        Insets insets = getInsets();
        int minX = insets.left;
        int minY = insets.top;
        int maxX = getWidth() - insets.left - insets.right - 1;
        int maxY = getHeight() - insets.top - insets.bottom - 1;
        // stary zpusob z Graphics
        g.setColor(Color.yellow);
        g.fillRect(minX, minY, maxX, maxY);
        Graphics2D g2 = (Graphics2D) g;
        // novy zpusob z Graphics2D
        g2.setPaint(Color.black);
        g2.draw(new Line2D.Double(0, 0, maxX, maxY));
    }
}

public class GrafikaZaklad {
    public static void main(String[] args) {
        JFrame oknoF = new JFrame("GrafikaZaklad");
        oknoF.add(new MojeKresliciKomponenta());
        oknoF.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);
        oknoF.setSize(250, 250);
        oknoF.setVisible(true);
    }
}
```

1.3. Základní grafická primitiva

- z `java.awt.geom`

- vykreslují se obrysově přednastavenou barvou pomocí

```
g2.draw(Shape s)
```

- nebo vyplněně (jsou-li uzavřená) pomocí

```
g2.fill(Shape s)
```

- od `Shape` jsou zděděny např.

- přímka – `Line2D`
- obdélníkové tvary – `Rectangle2D`, `RoundRectangle2D`, `Ellipse2D`, `Arc2D`
- křivky – `CubicCurve2D`, `QuadCurve2D`
- obecný tvar – `GeneralPath`

tutorial\2d\overview\shapes.html

- toto jsou ale abstraktní třídy, které mají vždy dvě vnitřní třídy `.Double` a `.Float`

- např. `Line2D.Double` a `Line2D.Float`
- ty používají souřadnice `x` a `y` buď typu `double` nebo `float`

- prakticky je vykreslení přímky např.

```
g2.draw(new Line2D.Double(0.0, 0.0, 10.0, 10.0));
```

Poznámka

Přestože parametry `Line2D.Double()` mají být typu `double`, je možné používat typ `int`, protože dojde k automatické konverzi na `double`.

```
g2.draw(new Line2D.Double(0, 0, 10, 10));
```

- vyplnění obdélníka

```
g2.fill(new Rectangle2D.Double(0.0, 0.0, 10.0, 10.0));
```

- objekty primitiv nemusíme pokaždé vytvářet znovu (časově náročné), mají dostatečné množství nastavovacích metod, např.

```
setLine(double X1, double Y1, double X2, double Y2)
setLine(Line2D jinaLine)
setLine(Point2D p1, Point2D p2)
```

1.3.1. Porovnání starého a nového způsobu kreslení

- třída `Graphics` (od které je zděděna `Graphics2D`) dává pro vykreslování primitiv k dispozici použitelné metody typu `drawLine()`, `drawRect()`, `fillRect()`, ...

- většinou to ale není výhodné, protože `fill()` a `draw()` z `Graphics2D` dokáží využít polymorfismu

- dále je třeba si uvědomit, že „starým způsobem“ vykreslená primitiva byly jen „pixely na obrazovce“

- primitiva z `java.awt.geom` jsou kromě toho navíc objekty v paměti s mnoha užitečnými metodami, např.:

- ◆ `boolean intersectsLine(Line2D l)`

- tj. test, zda úsečka kříží jinou úsečku

- ♦ nebo `int outcode(double x, double y)`
 - která pro obdélník určí, kde testovaný bod leží – uvnitř nebo vně (vlevo, vpravo, nahoře, dole)
- ♦ vytváříme-li aplikaci, která pouze jednorázově nevykresluje, jsou tyto metody velkou pomocí

1.4. Nastavení parametrů barvy a čáry

- jedná se o barvu obrysu či výplně a čáru obrysu

- jsou to parametry typu rozhraní `Paint` (barva) a `Stroke` (čára) nastavované metodami třídy `Graphics2D`

```
void setPaint(Paint paint) a void setStroke(Stroke s)
```

1.4.1. Rozhraní `Paint`

- toto rozhraní implementují třídy:

- `Color` – jednobávká barva
- `GradientPaint` – barevný přechod
- `TexturePaint` – textura

- vlastnost se nastavuje pomocí `g2.setPaint(Paint p)`;

- `Color` má mnoho možností (viz dokumentace)

- typické použití je `Color(int r, int g, int b)` pro vytvoření libovolné neprůhledné *true-color* barvy
- nebo použití jedné ze 13 již přednastavených „základních“ konstantních barev
 - ♦ `black`, `blue`, `cyan`, `darkGray`, `gray`, `green`, `lightGray`, `magenta`, `orange`, `pink`, `red`, `white`, `yellow`
 - ♦ použití je `Color.red` a lze použít i velká písmena `Color.RED`
- dále lze používat i průhledné barvy (*transparency*) atd.

- `GradientPaint` má typický způsob použití:

```
GradientPaint(float x1, float y1, Color color1,
              float x2, float y2, Color color2)
```

- např. postupný vodorovný přechod od červené ke žluté:

```
GradientPaint redToYellow =
    new GradientPaint(x, y, Color.red,
                    x + sirka, y, Color.yellow);
```

1.4.2. Rozhraní `Stroke`

- implementuje třída `BasicStroke`

- vlastnost se nastavuje pomocí `g2.setStroke(Stroke s)`;

- lze nastavit zejména tloušťku čáry (*width*)

- ♦ typické použití: `new BasicStroke(2.0f)`;

Výstraha

parametr je typu `float`, takže pouze výraz `(2.0)` způsobí chybu při překladu

- pokud je čára přerušovaná, lze ji libovolně nakonfigurovat použitím třídy:

```
BasicStroke(float width,
            int cap,
            int join,
            float miterlimit,
            float[] dash,
            float dash_phase)
```

- `cap` tvar zakončení

- `CAP_BUTT` – pravoúhlé bez přesahu
- `CAP_ROUND` – zakulacené s přesahem
- `CAP_SQUARE` – pravoúhlé s přesahem

- `join` – typ napojení dvou čar

- `JOIN_BEVEL` – useknuté
- `JOIN_MITER` – do špičky
- `JOIN_ROUND` – do kulata

- `miterlimit` – maximální délka špičatého napojení

- `dash` – vzor přerušované čáry

- přerušovaná: `float[] dash = {10.0f}`;
- čerchovaná: `float[] dash = {10.0f, 3.0f, 2.0f, 3.0f}`;

- `dash_phase` – offset v počtu bodů, kdy má začít přerušovaná čára

```
float[] dash = {10.0f};
BasicStroke dashed =
    new BasicStroke(1.0f,
                  BasicStroke.CAP_BUTT,
```

```
BasicStroke.JOIN_MITER,  
10.0f, dash, 0.0f);
```

Poznámka

Používáme-li základní primitiva a tenké čáry, je vhodné zapnout antialiasing, který často významně vylepší vzhled obrázku

```
g2.setRenderingHint(RenderingHints.KEY_ANTIALIASING,  
RenderingHints.VALUE_ANTIALIAS_ON);
```

Příklad 1.2. Ukázka grafických primitiv

```
import java.awt.*;  
import java.awt.geom.*;  
import javax.swing.*;  
  
public class Primitiva2D extends JPanel {  
    public void paintComponent(Graphics g) {  
        Graphics2D g2 = (Graphics2D) g;  
        g2.setRenderingHint(RenderingHints.KEY_ANTIALIASING,  
RenderingHints.VALUE_ANTIALIAS_ON);  
  
        Dimension d = getSize();  
        int gridWidth = d.width / 6;  
        int gridHeight = d.height / 2;  
  
        g2.setPaint(Color.white);  
        g2.fill(new Rectangle2D.Double(0, 0, d.width, d.height));  
  
        Font font = new Font("SansSerif", Font.PLAIN, 8);  
        FontMetrics fontMetrics = g2.getFontMetrics(font);  
  
        g2.setPaint(Color.lightGray);  
        g2.draw3DRect(0, 0, d.width - 1, d.height - 1, true);  
        g2.draw3DRect(3, 3, d.width - 7, d.height - 7, false);  
        g2.setPaint(Color.black);  
  
        int x = 5;  
        int y = 8;  
        int rectWidth = gridWidth - 2 * x;  
        int stringY = gridHeight - 3 - fontMetrics.getDescent();  
        int rectHeight = stringY - fontMetrics.getMaxAscent() - y - 5;  
  
        // Line2D  
        g2.draw(new Line2D.Double(x, y+rectHeight-1,  
x + rectWidth, y));  
        g2.drawString("Line2D", x, stringY);  
        x += gridWidth;  
  
        // Rectangle2D  
        g2.setStroke(new BasicStroke(2.0f));  
        g2.draw(new Rectangle2D.Double(x, y, rectWidth, rectHeight));  
        g2.drawString("Rectangle2D", x, stringY);  
        x += gridWidth;  
  
        // RoundRectangle2D  
        float vzor[] = {10.0f, 3.0f, 2.0f, 3.0f};  
        float vzor2[] = {10.0f};  
        BasicStroke dashed = new  
            BasicStroke(1.0f,  
                BasicStroke.CAP_BUTT,  
                BasicStroke.JOIN_MITER,  
                10.0f, vzor, 0.0f);
```

```

g2.setStroke(dashed);
g2.draw(new RoundRectangle2D.Double(x, y, rectWidth,
                                   rectHeight, 10, 10));
g2.drawString("RoundRectangle2D", x, stringY);
x += gridWidth;

// Arc2D
g2.setStroke(new BasicStroke(8.0f,
                              BasicStroke.CAP_BUTT,
                              BasicStroke.JOIN_MITER));
g2.draw(new Arc2D.Double(x, y, rectWidth, rectHeight,
                        90, 135, Arc2D.OPEN));
g2.drawString("Arc2D", x, stringY);
x += gridWidth;

// Ellipse2D
g2.setStroke(new BasicStroke(2.0f));
g2.draw(new Ellipse2D.Double(x, y,
                             rectWidth, rectHeight));
g2.drawString("Ellipse2D", x, stringY);
x += gridWidth;

// GeneralPath uzavřena - polygon
int x1Points[] = {x, x+rectWidth, x, x+rectWidth};
int y1Points[] = {y, y+rectHeight, y+rectHeight, y};
GeneralPath polygon = new
    GeneralPath(GeneralPath.WIND_EVEN_ODD,
               x1Points.length);
polygon.moveTo(x1Points[0], y1Points[0]);
for (int i = 1; i < x1Points.length; i++ ) {
    polygon.lineTo(x1Points[i], y1Points[i]);
}
polygon.closePath();
g2.draw(polygon);
g2.drawString("GeneralPath", x, stringY);

// druhy radek
x = 5;
y += gridHeight;
stringY += gridHeight;

// GeneralPath otevřena - polyline
int x2Points[] = {x, x+rectWidth, x, x+rectWidth};
int y2Points[] = {y, y+rectHeight, y+rectHeight, y};
GeneralPath polyline = new
    GeneralPath(GeneralPath.WIND_EVEN_ODD,
               x2Points.length);
polyline.moveTo(x2Points[0], y2Points[0]);
for (int i = 1; i < x2Points.length; i++ ) {
    polyline.lineTo(x2Points[i], y2Points[i]);
}
g2.draw(polyline);
g2.drawString("GeneralPath otevřená", x, stringY);

```

```

x += gridWidth;

// Rectangle2D
g2.setPaint(Color.red);
g2.fill(new Rectangle2D.Double(x, y, rectWidth, rectHeight));
g2.setPaint(Color.black);
g2.drawString("Rectangle2D", x, stringY);
x += gridWidth;

// RoundRectangle2D
GradientPaint redToYellow = new GradientPaint(x, y, Color.red,
                                               x + rectWidth, y, Color.yellow);
g2.setPaint(redToYellow);
g2.fill(new RoundRectangle2D.Double(x, y, rectWidth,
                                   rectHeight, 10, 10));

g2.setPaint(Color.black);
g2.drawString("RoundRectangle2D", x, stringY);
x += gridWidth;

// Arc2D
g2.setPaint(Color.red);
g2.fill(new Arc2D.Double(x, y, rectWidth, rectHeight,
                        90, 135, Arc2D.OPEN));
g2.setPaint(Color.black);
g2.drawString("Arc2D", x, stringY);
x += gridWidth;

// Ellipse2D
redToYellow = new GradientPaint(x, y, Color.red,
                                x+rectWidth, y, Color.yellow);
g2.setPaint(redToYellow);
g2.fill(new Ellipse2D.Double(x, y, rectWidth, rectHeight));
g2.setPaint(Color.black);
g2.drawString("Ellipse2D", x, stringY);
x += gridWidth;

// GeneralPath
int x3Points[] = {x, x+rectWidth, x, x+rectWidth};
int y3Points[] = {y, y+rectHeight, y+rectHeight, y};
GeneralPath filledPolygon = new
    GeneralPath(GeneralPath.WIND_EVEN_ODD,
               x3Points.length);
filledPolygon.moveTo(x3Points[0], y3Points[0]);
for (int i = 1; i < x3Points.length; i++ ) {
    filledPolygon.lineTo(x3Points[i], y3Points[i]);
}
filledPolygon.closePath();
g2.setPaint(Color.red);
g2.fill(filledPolygon);
g2.setPaint(Color.black);
g2.draw(filledPolygon);
g2.drawString("GeneralPath", x, stringY);
}

```

```

public static void main(String s[]) {
    JFrame f = new JFrame("Primitiva2D");
    f.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);
    f.getContentPane().add(new Primitiva2D());
    f.setSize(750, 300);
    f.show();
}
}

```

Poznámka

pokud chceme tvar vyplnit a navíc orámovat, musíme použít nejdříve `fill()` a pak `draw()`

1.5. Křivky jako grafická primitiva

■ existují dvě

- `QuadCurve2D` – křivka určená dvěma koncovými body a jedním řídicím bodem
 - ◆ má jen jedno zakřivení
 - ◆ `tutorial\2d\display\Quad.html`
- `CubicCurve2D` – Beziérova křivka určená dvěma koncovými body a dvěma řídicími body
 - ◆ má dvě zakřivení
 - ◆ `tutorial\2d\display\Cubic.html`

1.5.1. Obecná křivka – `GeneralPath`

- může být uzavřená (polygon) nebo otevřená (polyline)
- typicky se vytváří tak, že se nejdříve definují pole souřadnic `x` a `y`
- pak se vytvoří objekt třídy `GeneralPath`, kterému se určí způsob vyhodnocení, zda je nějaký bod uvnitř (*winding rule*) – většinou se použije `WIND_EVEN_ODD`
 - druhý parametr je počet bodů, ze kterých bude křivka skládat
- třetím krokem je nastavení výchozího bodu pomocí `moveTo()`
- pak následuje spojení bodů pomocí
 - `lineTo()` – spojení úsečkou
 - `quadTo()` – spojení křivkou
- poslední krok může být uzavření křivky pomocí `closePath()`

1.6. Afinní transformace

■ `Graphics2D` poskytuje možnosti transformací

- `translate` – posun souřadnic
- `rotate` – natočení
- `scale` – změna měřítka
- `shear` – zkosení

■ tyto transformace lze slučovat

■ lze je provést nad celým kreslicím prostorem jednotlivě, pomocí metod z `Graphics2D`

- `translate()`
- `rotate()`
- `scale()`
- `shear()`

Příklad 1.3.

```

public class Transformace extends JPanel {
    protected void paintComponent(Graphics g) {
        Graphics2D g2 = (Graphics2D) g;
        Dimension d = getSize();
        int sirka = d.width / 3;
        int vyska = d.height / 3;
        g2.setStroke(new BasicStroke(10.0f));
        // g2.translate(sirka, vyska);
        // g2.rotate(Math.toRadians(45));
        g2.rotate(Math.toRadians(45), 1.5 * sirka, 1.5 * vyska);
        // g2.scale(0.5, 0.5);
        // g2.shear(0.5, 0.0);
        g2.setPaint(Color.yellow);
        g2.draw(new Rectangle2D.Double(sirka, vyska,
                                     sirka, vyska));

        g2.setPaint(Color.black);
        g2.draw(new Line2D.Double(sirka, 2 * vyska,
                                2 * sirka, vyska));
    }
}

```

■ druhou možností je připravit si objekt třídy `AffineTransform` a pak pomocí

```
g2.transform(AffineTransform Tx)
```

tuto transformaci provést najednou

1.7. Interakce s uživatelem

- potřebujeme-li překreslit grafiku, aniž bychom měnili pozici a/nebo velikost základní kreslicí komponenty musíme při reakci na událost volat metodu `repaint()` z kreslicí komponenty

Příklad 1.4.

```
import java.awt.*;
import java.awt.event.*;
import java.awt.geom.*;
import javax.swing.*;

class Kresleni extends JPanel {
    int pocet = 1;
    protected void paintComponent(Graphics g) {
        // super.paintComponent(g);
        Graphics2D g2 = (Graphics2D) g;
        Dimension d = getSize();
        int y = d.height;
        int krok = d.height / 20;
        g2.setStroke(new BasicStroke(10.0f));
        g2.setPaint(Color.yellow);
        g2.draw(new Line2D.Double(d.width / 2, y, d.width / 2,
                                y - (krok * pocet)));
    }
}

public class Klikani {
    Kresleni kresleni;
    Klikani() {
        JFrame oknoF = new JFrame("Klikani");
        kresleni = new Kresleni();
        JPanel jPN = new JPanel();
        JButton tBT = new JButton("+1");
        tBT.addActionListener(new ActionListener() {
            public void actionPerformed(ActionEvent e) {
                kresleni.pocet++;
                kresleni.repaint();
            }
        });
        jPN.add(tBT);
        oknoF.add(jPN, BorderLayout.NORTH);
        oknoF.add(kresleni, BorderLayout.CENTER);
        oknoF.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);
        oknoF.setSize(250, 250);
        oknoF.setVisible(true);
    }

    public static void main(String[] args) {
        new Klikani();
    }
}
```


1.8. Interakce uživatele s jednotlivými grafickými objekty

■ občas potřebujeme, aby grafické objekty reagovaly na události od myši

- grafická primitiva obsahují metodu `contains()`, která zjistí, zda jsme uvnitř objektu
 - ♦ pak stačí jen obsloužit události od `MouseListener` (kliknutí) a/nebo `MouseMotionListener` (pohyb)

Příklad 1.5.

```
import java.awt.*;
import java.awt.event.*;
import java.awt.geom.*;
import javax.swing.*;

class Kresleni extends JPanel implements MouseListener,
                                         MouseMotionListener {

    int pocet;
    Color barva;
    Rectangle2D cara;
    Kresleni() {
        setOpaque(true);
        pocet = 1;
        barva = Color.yellow;
        cara = new Rectangle2D.Double();
        this.addMouseListener(this);
        this.addMouseMotionListener(this);
    }

    protected void paintComponent(Graphics g) {
        super.paintComponent(g);
        Graphics2D g2 = (Graphics2D) g;
        Dimension d = getSize();
        int y = d.height;
        int krok = d.height / 20;
        g2.setPaint(barva);
        cara.setRect(d.width / 2, y - (krok * pocet),
                    10, (krok * pocet));
        g2.fill(cara);
    }

    public void mouseClicked(MouseEvent e) {
        if (cara.contains(e.getX(), e.getY())) {
            if (barva.equals(Color.yellow)) {
                barva = Color.red;
            }
            else {
                barva = Color.yellow;
            }
        }
        repaint();
    }

    public void mouseEntered(MouseEvent e) { }
    public void mouseExited(MouseEvent e) { }
    public void mousePressed(MouseEvent e) { }
    public void mouseReleased(MouseEvent e) { }

    public void mouseDragged(MouseEvent e) { }
    public void mouseMoved(MouseEvent e) {
        if (cara.contains(e.getX(), e.getY())) {
            barva = Color.green;
        }
    }
}
```

```

}
else {
    barva = Color.blue;
}
repaint();
}
}

```

1.9. Práce s textem a fonty

- srovnáme-li popisy komponent a psaní textu do grafického okénka, pak jediná shodná věc je práce s nastavením fontů

- třída `Font` a metody `getFont()` a `setFont()` fungují
- dále však následují samé odlišnosti

- metody pro výpis textu:

```
drawString(String str, int x, int y)
```

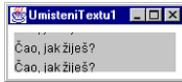
- souřadnice `x` a `y` označují počáteční bod, odkud se bude text vypisovat

- co je míněno pojmem „počáteční bod“?

```

g.drawString(s, 0, 0);
g.drawString(s, 0, 20);
g.drawString(s, 0, d.height - 1);

```


- písmo na řádce je umístěno do tzv. **písmové osnovy**

- tu tvoří několik vodorovných čar, nazývaných odborně *dotaznice*
- tři základní z nich se jmenují **horní dotaznice** (*ascender line*), **základní dotaznice** neboli **účaři** (*baseline*) a **dolní dotaznice** (*descender line*)
- ♦ význam *ascender line* je v typografii jiný – velikost velkých písmen

- metodě `drawString()` se předávají souřadnice levého bodu na základní dotaznici

- to je zásadní rozdíl (a také častý zdroj výše zobrazených chyb) se zadáváním souřadnic grafických primitiv, u nichž se zadává vždy levý horní roh

- použitelnou (nikoliv přesnou!) hodnotu nutného posunutí první řádky textu lze získat `getSize()` třídy `Font`

- udává celkovou velikost aktuálního fontu v typografických bodech

```

Font f = g.getFont();
int vel = f.getSize();
g.drawString(s, 0, 0 + vel);
g.drawString(s, 0, d.height - vel);

```


1.9.1. Metrika fontu

- pokud chceme detailnější informace o aktuálním fontu, musíme použít třídu `FontMetrics`

- získáme i informace „šířkové“, kdy např. můžeme zjistit, zda se nějaký text v použitém fontu a v zadané velikosti ještě vejde na obrazovku

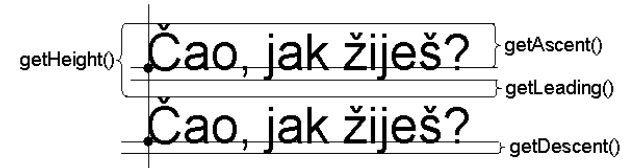
- instanci `FontMetrics` získáme pomocí `getFontMetrics()` třídy `Graphics2D`

- metoda je přetížená

```
FontMetrics getFontMetrics(Font f)
```

- ♦ vrátí metriku libovolného fontu

- `FontMetrics` má pouze metody, které vrací informace, nelze tedy pomocí nich nic měnit

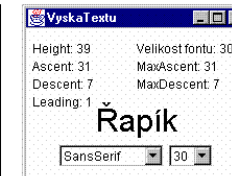
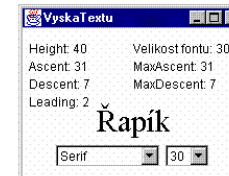
- svislé rozměry fontu vrací `getAscent()`, `getDescent()`, `getLeading()` a `getHeight()`

- `getHeight()` se typicky použije pro posun y-ové souřadnice při výpisu další řádky, tj. je to výška řádky

- ♦ do těchto hodnot se započítávají i akcenty nad velkými písmeny

- toto nemusí být splněno pro všechny fonty

- změna různých rozměrů v závislosti na velikosti fontu a typu rodiny písma

- další skupina metod z této třídy umožňuje získat šířku znaku nebo řetězce v daném fontu

- slouží pro vycentrování textu, zjištění, zda se vejde do okénka atp.

- šířka jednoho znaku `int charWidth(char ch)`

- šířka řetězce znaků braného jako celek

```
int stringWidth(String str)
```

- `int[] getWidths()` – vrátí šířky jednotlivých znaků pro prvních 256 znaků fontu

- pomocí ní můžeme např. snadno najít „úsporné“ (tj. „štíhlé“) písmo

- `int getMaxAdvance()` – vrátí šířku nejširšího znaku ve fontu

1.9.2. Použití fyzických fontů

- grafický kontext nám umožňuje použít všechny fonty, které jsou dostupné v našem počítači

- musíme vytvořit instanci třídy `java.awt.GraphicsEnvironment` voláním její statické metody `getLocalGraphicsEnvironment()`

- pak lze použít metodu `getAllFonts()`, která vrátí pole objektů třídy `Font`

```
GraphicsEnvironment ge =
    GraphicsEnvironment.getLocalGraphicsEnvironment();
Font[] fonty = ge.getAllFonts();
```

- z tohoto pole lze získat již známými metodami jména jednotlivých fontů a ty pak použít

- druhou možností je použít metodu vracející jména rodin písem

```
String[] jmena = ge.getAvailableFontFamilyNames();
```

- a pak pomocí metod `deriveFont()` vytvořit požadovaný řez

- pokusy ukazují, že se můžete spolehnout na všechny logické fonty

Příklad 1.6. Ukázka použití fontů pro popis grafu

```
import java.awt.*;
import java.awt.event.*;
import java.awt.geom.*;
import javax.swing.*;

class Kresleni extends JPanel {
    static final int OKRAJ = 10;
    int pocet = 1;
    int krok, maxY;
    Kresleni() {
        setOpaque(true);
    }
    protected void paintComponent(Graphics g) {
        super.paintComponent(g);
        Graphics2D g2 = (Graphics2D) g;
        nakresliOsy(g2);
        Dimension d = getSize();
        g2.setStroke(new BasicStroke(30.0f,
                                   BasicStroke.CAP_BUTT,
                                   BasicStroke.JOIN_MITER));

        g2.setPaint(Color.yellow);
        int px = d.width / 2;
        int py = maxY - (krok * pocet);
        g2.draw(new Line2D.Double(px, maxY, px, py));
        vypisHodnotu(g2, px, py);
    }

    void nakresliOsy(Graphics2D g2) {
        int horniMez = (pocet + 10) / 10 * 10;
        Dimension d = getSize();
        maxY = d.height - OKRAJ;
        krok = (maxY - OKRAJ) / horniMez;
        g2.setStroke(new BasicStroke(1.0f));
        g2.setPaint(Color.black);
        g2.draw(new Line2D.Double(OKRAJ * 2, maxY,
                                   d.width - OKRAJ, maxY));
        g2.draw(new Line2D.Double(OKRAJ * 2, OKRAJ,
                                   OKRAJ * 2, maxY));

        FontMetrics fm = g2.getFontMetrics();
        for (int i = 0; i <= horniMez; i += 5) {
            int py = maxY - (krok * i);
            g2.draw(new Line2D.Double(OKRAJ * 2 - 3, py,
                                       OKRAJ * 2 + 3, py));

            if (i % 10 == 0) {
                String s = "" + i;
                int sirka = fm.stringWidth(s);
                int posun = fm.getAscent() / 2;
                g2.drawString(s, OKRAJ * 2 - 5 - sirka, py + posun);
            }
        }
    }
}
```

```

void vypisHodnotu(Graphics2D g2, int px, int py) {
    if (pocet == 0) {
        return;
    }
    g2.setPaint(Color.red);
    Font f = g2.getFont();
    Font fb = new Font(f.getFontName(), Font.BOLD, 18);
    FontMetrics fm = g2.getFontMetrics(fb);
    g2.setFont(fb);
    String s = "" + pocet;
    int sirka = fm.stringWidth(s) / 2;
    int posun = fm.getAscent() / 2;
    int y = (maxY - py) / 2 - posun;
    g2.drawString(s, px - sirka, maxY - y);
}

}

public class KlikaniGraf {
    Kresleni kresleni;
    KlikaniGraf() {
        JFrame oknoF = new JFrame("KlikaniGraf");
        kresleni = new Kresleni();
        JPanel jPN = new JPanel();
        JButton tBT = new JButton("+1");
        tBT.addActionListener(new ActionListener() {
            public void actionPerformed(ActionEvent e) {
                kresleni.pocet++;
                kresleni.repaint();
            }
        });
        JButton resetBT = new JButton("Reset");
        resetBT.addActionListener(new ActionListener() {
            public void actionPerformed(ActionEvent e) {
                kresleni.pocet = 0;
                kresleni.repaint();
            }
        });
        jPN.add(tBT);
        jPN.add(resetBT);
        oknoF.add(jPN, BorderLayout.NORTH);
        oknoF.add(kresleni, BorderLayout.CENTER);
        oknoF.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);
        oknoF.setSize(250, 250);
        oknoF.setVisible(true);
    }

    public static void main(String[] args) {
        new KlikaniGraf();
    }
}

```

